

25
Pau Rosés * 4617 Pau Guiteras

Las Festas de Nadal

ó astucias estudiantils

Passatemps còmic y en vers

SEGONA EDICIÓ

Una peseta

BARCELONA

Biblioteca de LA BARRETINA, Molas, 24 entl.º 1.º

Pau Rosés * Pau Guiteras

Las Festas de Nadal

ó astucias estudiantils

Passatemps còmic y en vers

BARCELONA

Imprempta F. Badía, Dr. Dou, 14

AL NOSTRE AMICH

Pere Roca y Alsinella

Los autors

PERSONATJES

Llorens.	} <i>Estudiants.</i>
Jaume.	
Pere.	
Nofre.. . . .	<i>Criat.</i>
Manelich.	<i>Carreter.</i>
Don Tomás.	
Bartomeu.	<i>Pagés.</i>
Don Serapi.	<i>Sort y molt curt de vista.</i>
Dos nens de 4 y 6 anys.	

Epoca.—Actual.

Per dreta y esquerra, s' entenen las del actor.

Acte ùnich

Sala molt ben amoblada: portas laterals, taula ministre. llibreria y tot lo corresponent al despatx de metxe.

ESCENA PRIMERA

NOFRE, JAUMET y LLORENS

JAUMET Donchs sí; com vos deya Nofre] no heu de temer res de mal; feu lo dit y santas pascuas lo demés deixeho apart.

NOFRE Pro vol di'?

JAUMET Fora musicas voleu ferho ó nó?

NOFRE Veurá..

Lo Senyoret ara es fora...

JAUMET Já ho sabém.

NOFRE Vull dir.

JAUMET Sí...

NOFRE Sap?

No sé si m' entent...

JAUMET Ni mica.

LLORENS Já veureu parlém á pams ¿Voléu guanyar quatre duros?

NOFRE *Hombra!*..

JAUMET Depressa!

LLORENS Aviat!

NOFRE Si 'ls tractes m' agradan ..

LLORENS (*Mostrant disgust.*) Vaya!

JAUMET (*Id.*) Tornembil

LLORENS (*Qu' es animall..*)

NOFRE Jo per mí...

JAUMET Si sou un llonsa!

NOFRE No m' insultí!

JAUMET Soch molt clar.

LLORENS L' home qu' es home...

JAUMET Dels tractes no deu refugirne may.

NOFRE Pero, sí...

JAUMET Fora romansos!

LLORENS un altre ho farà y en paus.

JAUMET Després qu' un mira...

LLORENS Pe 'ls pobres.

JAUMET Fes favors...

675071

JAUMET T' els pagarán ..
LLORENS Com fa ell...
JAUMET Un raig de cossas.
LLORENS Si home...
JAUMET Sou un malva!
LLORENS Un desagrahit.
JAUMET Un totxol
LLORENS Panoli! (*criant*)
JAUMET Burro! *id.*
LLORENS Gripaul! *id.*
NOFRE Dispensin pro sas paraulas
no las entench de vritat
vostés volen...
LLORENS Poca cosa
sols volém aprofitar
l' ausencia de lo vostr' amo
donantvos á vos un tant...
NOFRE Si 'ls deixo...
JAUMET Fer de las nostres
mentr' ell es fora.
LLORENS Encertat.
NOFRE M' han promés dar-me...
JAUMET Dos duros.
NOFRE M' han dit quatre.
LLORENS Tan se val
no renyirém.
JAUMET Bona tora.
LLORENS D' escasos no n' serém may.
NOFRE Pero bé .. ab quina intenció
voleu fer lo projectat?
LLORENS Molt senzill. Vos no ignoreu
de que som un estudiants
d' alló qu' es diu...
NOFRE Magric-colis.
LLORENS Tant com magres...
JAUMET Endevant.
(No t' entretinguis la cosa
porta molta pressa.)
LLORENS (Vaig)
Hem sabut que lo vostr' amo
s' en va á fora tots los anys
per uns quants días...
NOFRE No falla.
Ja se sap sent á Nadal
cap á la torre á passarlo.
Ell per rés vol mal de caps.
L' amohinan á tot' hora
lo sereno, 'l vigilant,
lo forner, 'l escombriayre,
lo carter, 'l home del gás,
lo lampista en sí... *Senyores*

- tots venen décima en má
com vulguente di ¿y d' armilla
com te trovas? ¿Cóm estas?
- LLORENS Donchs veureu lo nostre assumpto
es lo següent.
- NOFRE Sí; veyam.
- LLORENS Sent ell fora...
- JAUMET Vos sou l' amo.
- LLORENS Tu calla y deixam parlar
(*Dirigintse á Nofre.*)
- Vos quedeu guardadó y duenyo
de tots los mobles que hi han.
De rebrer tots los recados
que vinguin; l' encarregat
sols sou vos ¿compreneu?
- NOFRE Diguí!
- LLORENS Nosaltres en sense un ral
nos trobém y vos sou l' únich
qu' ens podeu aliviar
Cóm? Jo?
- NOFRE Si.
- JAUMET No sigueu ensa.
- LLORENS No 'ls comprench.
- NOFRE Párlali clar.
- JAUMET Sent com está lo vostr' amo
lluny d' aquí...
- NOFRE Es á Puig-dalt.
- LLORENS Y sent un metje de fama
si lo lloch d' ell ocupar
nos deixessiu...
- JAUMET Per un día.
- LLORENS Per tres horas...
- JAUMET Lo despatx...
- LLORENS Las visitas...
- JAUMET Qu' aquí venen...
- LLORENS Rebríam...
- JAUMET Y quatre naps
bitllo, bitllo desseguida
caurían á vostres mans.
- NOFRE Ja 'ls entench. Un de vostés...
- JAUMET Fèya de metje.
- NOFRE Endevant.
- JAUMET Cobrava l' import... y *amigo*
ja veuríau quin Nadal!
- LLORENS Hi conveniu?
- NOFRE Jo... si 'm pagan...
y compromís...
- JAUMET No n' hi ha cap.
- LLORENS Después, vos ja sabeu Nofre
qu' ens coneixém d' alguns anys.
Vivím aquí á l' altre casa.

NOFRE Si ja ho sé home, al xanfrá.
LLORENS Bueno donchs quedém entesos
JAUMET Llestos eh?
NOFRE Si no es cap mal.
LLORENS Desconfieu?
NOFRE De cap modo.
JAUMET Quedém que sí?
NOFRE Sí...
JAUMET Doncas au!
Vos y en Peret de porters
podreu servirnos...
NOFRE Veurán...
JAUMET Si home! (*Trucan á la porta, fort truch.*)
LLORENS Sentíu?
NOFRE Bo! trucan!
LLORENS Obríu que será 'l company!
NOFRE Sobre tot...
JAUMET No hi ha cuydado
NOFRE Jo per mí...
LLORENS Vos... Cuatre naps.
(*Nofre surt pel foro.*)

ESCENA II

JAUMET y LLORENS

JAUMET Que t' en sembla?
LLORENS Noy molt bé,
creu qu' hem tingut una idea
colossal.
JAUMET Lo millor medi
per recullí algunas pelas.
LLORENS Tant apurats qu' ens trovabam
fa un moment!
JAUMET Vaya una treta
si tal com pensém ens surt.
LLORENS No ha de surtir?
JAUMET Quina teca
s' ens prepara!
LLORENS De cal ample!
Será un tech dels de primera.
Sense un ral á la butxaca
nos trovabam fa una horeta
y sembla veig una pluja...
JAUMET Plourá?
LLORENS Si pero moneda.
Lo Doctor Manxiula es fora
no tornarà fins divendres
fem baix nostre astucia y manya
lo paper... ja 'm pots entendre.
JAUMET Esclá home; un de nosaltres
convertit en senyor metje

reb las visitas. las cobra
v *arriba...* á Can Culleretás.

LLORENS
JAUMET

Quins truíxas som!

No m' en parlis

d' abogat la gran carrera
cursém pro la veig tan llarga
qu' el seu fí creu que 'm marcja.

LLORENS
JAUMET

Sento passos...

Sí; s' acostan.

Quí deurá ser?

JAUMET

Ah! Es en Pere.

ESCENA III

LLORENS, JAUMET y PERE

PERE

O!a companys! (*Pel fondo.*)

JAUMET

Noy victorial!

PERE

Qué vols dir?

JAUMET

La cosa llesta.

PERE

Que pot ser?

JAUMET

Sí...

PERE

Viva! Viva!

Mentrestant dom dugas pelas.

LLORENS

Qu' ets aixerit!

PERE

Apa, cuyta!

JAUMET

Sabs que portas molta pressa?

PERE

Sé una partida de burro
que m' ha fet molta denteta.

LLORENS

Donchs fill las horas de pago
per mí no son pas aquestas.

JAUMET

Per mí tampoch.

PERE

Vajaalanta.

No sé com sou.

JAUMET

Ets molt plepa.

Com vols qu' ho fem si la cosa
del tot encare no es feta?

PERE

Donchs que falta?

LLORENS

La part bona.

Representar la comedia.

JAUMET

Y en Nofre 'hont es?

PERE

Allá dintre

ab un home que s' espera.

LLORENS

No ha vingut ningú per casa.

PERE

Si home sí aquell de sempre.

JAUMET

L' amo de casa?

LLORENS

Quin tíe!

JAUMET

Y total per set trimestres
tants viatjes!

PERE

Oh! Y els modos

qu' usa quant se nos presenta.

Quins crits! Qu ns fueros! un vell

qu' ab prou feynas se pot tendre
sort com una tapia, cego
vestit com una disfressa.
«Vull quartos! No vull paraulas
cuartos! quartos! ab veu plena
m' ha dit » Ya no se quants mesos
fa qu' ab excusas me venen.
Cuartos vol? li he dit. Donchs tingui
prengui aquesta sala entera
y si tan li convé, prengui
l' altre qu' es á la francesa.
Es á dir qu' es burla? Bueno
ja he acabat la paciencia.
Si ans de dilluns no son fora
per deshauci 'ls faré treurer.
Grandíssims pocas vergonyas!
Pillos! A mi aquesta befa?
En fi noys se n' ha armat una
que no més calia veurer.
Quin escandol, fins els gossos
de ca la senyora Pepa
bordaban com si 'ls del llás
los corressin al radera.

JAUMET
LLORENS

Si jo m' hi trobo 'n faig micas.
Deixeu correr y fem la feyna
que més ens importa. En Nofre
has dit qu' era allí dins Pere?

PERE

L' he deixat qu' enrahonaba
ab un al entrar.

LLORENS

Donchs vesten
y li dius que desseguida
vingui perque l' haig de veurer.
Corrent.

PERE

JAUMET

Tu Jaume t' arribas
fins baix á la porta, y t' enteras
de las horas de consulta
que en la placa están impresas.
Conformes.

JAUMET
LLORENS

Puja enseguida.

ESCENA IV

LLORENS

Quina funció que 's prepara!
S' hi podrán llogar cadiras.
Mes ara qu' hi penso avants
prenem be las nostras midas.
Orientemnos. Quina Sala
per despatx, bravo! sublime!
tot sembla que está al seu puesto

sillons, taula de ministre
paper blanc, plumas, tinter.
Jo ho crech, si semblaré un príncep.
Quina treta! No es vritat,
que 'ls estudiants barrinan?
Sempre estem á la que salta
la ocasió m' estat propicia
y amigo... quant no hi ha aquesta
¡Senyalant la teca)
la astucia fa omplir la tripa
Quin Nadal si fracassaba
mes trist tots tres passaríam.

ESCENA V

LLORENS, PERE *ab* NOFRE (*foro*)

PERE Aquí 'l tens.
LLORENS Ah sí! Escolteu
necessito desseguida
una bata cualsevulga
y un casquet.
PERE Je! Quina fila!
Ja 't veig!
NOFRE Vol la d' ell mateix?
LLORENS La que porta per...?
NOFRE Sí.
LLORENS Vinga!
NOFRE Li vindrán un xich ample.
Bueno!
No miro prim. Mentres siga
presentable.
NOFRE Casi es nova.
PERE Tingui, vegi.
Noy, magnífica.
Semblaras l' embaixador
del hivern.
LLORENS Es de las finas.
NOFRE Lo casquet.
LLORENS Molt be ja 'm sembla
que 'm trobo receptan píldoras
prenent polvos y fent treurer
la llenga una cana y mitja.
NOFRE No 's dascuydin de donarme...
LLORENS Lo promés no 's rectifica.
NOERE Compendrán vostes mateixos
que si acás 's descubría
lo senyoret sens pensarshi
m' enjegaba prompte á dida.
LLORENS No tingas por. Qui era aquell
que enrahonabeu fa una mica.
NOERE Encare és allí; s' espera

per l' hora de la visita.
LLORENS Es un malalt? Diheuli qu' entri.
Comensem á fer l' intriga.
Sobre tot vos encomano
que tots los qu' als demés dias
hagin vingut, despatxeulos.
NOFRE Los diré...
Que per musicas
avuy no estich. ¡Quina planxa
més fenomenal faríam!
si 's presentaban y 's veyan
devant meu.
PERE Tot fet á micas
quedaba el plan.
NOFRE Cap cuidado
passin; jo estaré á la vista
de tots els qu' entrin y surtin.
Faig entrá aquet?
LLORENS Desseguida.
NOFRE Cuatre duros eh?
LLORENS Si home.
NOFRE En plata.
PERE O en calderilla.
(*Nofre marxa pel foro*)
LLORENS Tu també vesten ab el'.
PERE Que faig nosa?
LLORENS Gens ni mica
pero no convé qu' estiguis
fent de nas.
PERE Qui jo?
LLORENS Retirat.

ESCENA VI

Dits y JAUMET

JAUNET Ja sech aquí!...
PERE Sols faltabas
tu are ab semblants musicas.
JAUMET Que vols dir?
PERE Que ho deixes correr
y segueixme á mí.
JAUNET Com?
PERE Vina.
JAUMET No t' entench.
LLORENS F'es lo que 't manan.
PERE Creu home un cop á la vida.
JAUMET Que potse aquell que s' espera?
LLORENS Es un peix.
PERE Just, qu' 'l am pica.
JAUMET Bravo!
LLORENS Ah, per si hos cridaba

sobre tot l' orella fina.
JAUMET No 'n passis ansia.
LLORENS Vos Nofre;
s' obra 'l despaitx.
PERE Exit tingas.
(*Surten part contraria ahont hi ha la mampara.*)

ESCENA VII

LLORENS

Nada: pit valor y fora
manya enginy y diplomacia
de mostrar la meva audacia
penso que j' arribat l' hora!
Deu fassi que tot com cal
nos surti; aixís ho volém
veyam com comensarém? (*Veyentlo entrar*)
De quin modo...? Bo; 'l maialt.

ESCENA VIII

LLORENS y MANELICH

(*Nofre l' hi obra la porta y desapareix.*)

MANELICH Buenas!
LLORENS Buenas! Passi avant!
MANELICH Será vosté.. ?
LLORENS L' mateix. Passi.
MANELICH Ab lo seu permís (*assentantse*)
LLORENS Si fassi.
ja pot seure mentrestant.
MANELICH Vosté á n' á mí no 'm coneix?
LLORENS No 'm ve á la memoria.
MANELICH Buenc:
Jo he sigut deu anys sereno
del seu barri.
LLORENS Ja n' hi ha nn feix.
MANELICH Per cosas que van passarme
s' entent donantme la gana
de la noche á la mañana
lo barri va despatxarme.
Jo que per res m' amohino
vaig dirme ¿Si? aixó m' heu fet?
donchs no m' espanto, de pet
vaig buscarme un nou destino.
LLORENS Vau trobarlo?
MANELICH Desseguida.
LLORENS (*Veyam en que acabaré
potse are es moda contá
cadascú la seva vida.*)
MANELICH Vaig trobarlo y li puch dí
qu' es empleo dels més alts

- LLORENS No us dich...
- MANELICH Tracto ab animals.
- LLORENS Ah! no senyor tracta ab mí.
- MANELICH Be, ja m' entent...
- LLORENS No gayre.
- MANELICH (*fentse petá els dils com se acostuma y volent dir que es de primera.*)
Meno un carro de olé va.
- LLORENS (Veyam si al últim será lo carro del escombriaire).
- MANELICH Jo ab bestias gracias á Deu se lo que tinch entre mans y mav he fet com uns quants que no saben...
- LLORENS Prou qu' es veu, quan heu entrat al moment he vist (y aixó no es modestia) qu' el vostre semblant de (bestia) tenia molt de talent.
- MANELICH M' ha conegut?
- LLORENS Uy...! Ja ho crech: No més que ab un cop de vista. Jo soch molt fisonomista y en veient un... ja 'l conech.
- MANELICH M' en alegro.
- LLORENS Vostre objecte será (despatxemlo aviat)
- MANELICH Vinch aquí perque un cunyat que á vosté te molt afecte m' ha dit creume p' el que 't passa no 't posis cap pedra al fetxe veslo á veure; ell es un metje que ab los mals te molta trassa li esplicas lo que fa 'l cas y ell te treura del apuro.
- LLORENS (Y del devant dantme un duro si seguim ab aquest pas) Pero be, vos que teniu? Que hus fa mal? Veyam digueume De que hus queixeu? Espliqueume. Jo no se de que patiu...
- MANELICH Si pateixo? No ho sap prou. Part del dia y part de nit cregui que passo un neguit...
- LLORENS Ja ho crech... pero be, qu' us cou? que potser teniu migranya ..? florncos...
- MANELICH Cá no senyó.
- LLORENS Mal d' histérieb...
- MANELICH Res d' aixó.
- LLORENS Donchs com hi ha mon molt m' estranya.

MANELICH Lo meu mal sab quin es, sap?

LLORENS Aixó busco.

MANELICH Donchs veurá.

LLORENS (Veyam si resultarà
que te un ull de poll al cap)

MANELICH Fa dias que no sossego
no menjo ni visch tranquil
me torno més prim que un fil
v de tot cuant veig renego.

LLORENS Natural no menjant gayre.

MANELICH Tinch desfici; y no faig res
y aquets ossos...

LLORENS Ja se 'l qu' es
no parleu, es un cop d' ayre.

MANELICH Sento aquí com una bola

(*Senyalant al pit.*)

y una picó als seus voltants
com si m' hi surtissin grans.

LLORENS Grans m' heu dit? aixó es verola.

MANELICH Lo mal estar tot lo dia
puch dir que tinch sobre meu
y dintre 'l pit ¡valgam Deu!

LLORENS Mosca! mosca! Es pulmonía!

MANELICH Provo á cops d' agafar brillo
pero ca! tot m' es forsós
y á voltes m' agafa tos
de pensar...

LLORENS Be es garrotillo.
no será res.

MANELICH ¡La molestia
que aquest animal me dona.

LLORENS L' animal?

MANELICH Sí.

LLORENS Aquesta es bona!

MANELICH Per ell friso; pobre bestia!
Per ell pateixo á tot hora.
Pobre *Galante!* Tan maco!
tant hermós! tan currutaco!
sempre 'l tindria á la vora.

LLORENS Pro que sou ximple.

MANELICH No; y digui
que li podriam donar?

LLORENS Heu cregut...?

MANELICH Si, 'l vull curar
no vull que malalt estigui.

LLORENS 'Neu al dimoni! De cassos
com aquets no 'n curo. Oy tal!
'Neu á veure un menescal
que li dará xeringassos.

MANELICH Be no mogui tant xibarrí
pensi qu' hi sigut...

LLORENS Sí, que?...
MANELICH Autoritat del carré.
LLORENS Just, lo sereno del barri.
MANELICH No 'l vol curar? no m' apuro.
Estigui bo!
LLORENS Ey! Atureus
Avans de tot farem preus.
MANELICH Que diu? Que?
LLORENS Si; val un duro;
jo de consultas de balde
no 'n faig...
MANELICH Com? Ira de bet!
un duro per lo qu' ha fet?
Donaré part al Alcalde.
LLORENS Vos mateix.
MANELICH Tingui li dono
pero sabrá com me dich.
Cregui á fe de Manelich!
qu' aquesta no li perdono. (Se 'n va.)
LLORENS Pot anarsen á la porra!
vaya un beneyt, en fi res
pendre paciencia val més
lo passat deixemho corre.
Lo bo es que ja hem fet estrena
cinch pelas! Ja hem debutat.
Ja 'n tenim p' el primer plat
del tech qu' está en quarentena.

ESCENA IX

LLORENS PERE y JAUMET (*que trehuen lo cap tant bon punt Manelich desapareix.*)

PERE Ja es fora!
JAUMET Ja hem cobrat un duro.
LLORENS Qu' es tota aquesta taboia?
PERE No ho comprens?
JAUMET No siguis asa.
LLORENS Calleu; no feu tanta broma.
JAUMET Ja has mirat que siga bo?
PERE No has tingut una hora tonta?
LLORENS Calleu no sigueu beneyts
que sento passos á fora.
(*Fugen corrents y Llorens va y obra^a la porta del despatx entrant D. Tomás ab dos nens.*)

ESCENA X

Dits, D. Tomás y dos nens

LLORENS Passi...
D. TOMAS Deu lo guart?
Com está?

LLORENS Mitx mort de gana...

D. TOMAS Com? que diu?

LLORENS Qu' estich morint
per saber lo que li passa.

D. TOMAS Es que...

LLORENS Y doncas?... vingui segui.
y aquets nens son fills seus?

D. TOMAS Vaya.

LLORENS Molt be; ¿que 'l porta de nou?

D. TOMAS Res; son cosas de canalla.

Fa molts dias que se 'm queixan
l' un ja m' ha perdut la gana
y l' altre s' esgrogueheix
que fins semble un cataplasma.

LLORENS No será res.

D. TOMAS Deu ho vullga.

D' ensá que la dona 'm falta
tot son penas y fatíchs.

LLORENS Es viudo?

D. TOMAS Fa dos semanas.

Vosté no sap qu' es se viudo?

LLORENS No senyó, no ho sé (ni ganas)

D. TOMAS Donchs no sap lo qu' es patir,
dixós de vosté.

LLORENS Mil gracias.

D. TOMAS Vaig casarme fa sis anys

ab la dona qu' estimaba

y p ens de felicitat

viviam el un per l' altre.

Més per dishort d' un plegat

l' hi agafá una calipandria

una doble pulmonía

v ab dos dias á la caixa.

M' ha deixat quedant al mon

anyorat, sense esperansa

y ab tres xicotets petits

'ls que veu y un qu' encar mama.

Si son penas! Deu del cel!

no s' ho pot afigurarse

l' un crida per un cantó

un según crida per l' altre

perque aquet vol una cosa

perque aquell també l' hi agrada

perque en fi senyor Doctor

las penas per mí no acaban.

LLORENS Ja 'l planyo.

D. TOMAS Ja pot ben ferho,

que no surto de desgracias.

LLORENS Bueno, bueno aném al cás.

D. TOMAS Si es vritat ja no hi pensaba.

Vosté ja se qu' es entés

- sobre tot ab la canalla.
LLORENS Hi farém lo que sabrém. (Modest.)
Veyam acostat. (Agafant l' nen.)
- D. TOMAS Afanyat.
LLORENS Vina maco... treu la llengua.
(Lo nen ho fá.)
- Jesús! quina reconada!
si te la llengua més bruta
que la Riera d' en Malla.
D. TOMAS Vol dir?
LLORENS Pro que no ho compren.
si aixó ja á la vista salta.
Rés; l' hi don Sal de Madrit
y tot llest.
- D. TOMAS No será massa? (Tímit.)
LLORENS (Apart.) Bo! Ja he dit una bestiesa...
D. TOMAS M' sembla. (Id)
LLORENS La reconada
que porta aquet xicotet
es molt grossa y no m' agrada;
per sí acás, compri magnesia
y veurém demá com marxa.
Y tú bufó.
- NEN Fe pipi...
D. TOMAS Ab que surt l' papanatas...
LLORENS Desseguida enllestirém.
Que t' fa mal...
- NEN A mí la panxa.
LLORENS Treu la llengua. . No hi ha rés.
(Li pren el pòls.)
- Uy! uy! uy! quina febrada...
(Apart.) Que l' hi faig pobre de mí?
D. TOMAS L' hi semb'a que 'l cas es graveŕ
LLORENS Ja ho veurá jo...
D. TOMAS Ja pot dirho
que 'l valor, cregui no 'm falta.
LLORENS Are com are no ho es
més si aixó durava gayre
no 'n responch.
- D. TOMAS ¿Qué tinch de fer?
LLORENS Molt senzill un cataplasma
de farina de llinosa,
y l' hi clava al mitj la panxa.
D. TOMAS Y rés més?
LLORENS Ficarlo al llit
y per veure aygua de malvas.
D. TOMAS Mil gracias senyó Doctor
ho faré com vosté mana.
¿Quant es?
LLORENS Cá; vosté mateix.
D. TOMAS Donchs tingui aixó. (Donantli diners.)

LLORENS Moltas gracias.
NEN Papá jo vull fe un pipi.
D. TOMAS Espera quant sigui á casa,
Senyó Doctó, estich ben fresch.
LLORENS La paciencia tot ho alcanza.
D. TOMAS Passihobé.
LLORENS Estiga bonet.
D. TOMAS ¡Rosa! perque vas deixar-me?
(Llorens surt á acompanyarlo.)

ESCENA XI

PERE, JAUMET y á poch LLORENS

PERE Viva noy!
JAUMET Quina brometa
á costellas d' ells farém,
PERE Pro 'n diu unas com un cove.
JAUMET Pro las diu serio.
PERE Ja ho crech...
LLORENS Apa noys la broma marxa. (Entrant.)
PERE Ha pagat bé?
LLORENS Dos durets.
JAUMET Visca 'l viudo.
PERE ¡Deu pessetas!
JAUMET Quin diná!..
PERE Manoy ¡quíns techs!
JAUMET Pro val á dir que tens barra.
LLORENS La que tinch? la que tindré
quant sigui á Gan Culleretas.
JAUMET No caldrá que rentin rés.
PERE Quins plats més *limpios*.
LLORENS Prometo
deixarlos nets per complert.
(Se sent la campanilla.)
JAUMET Ojo noys... Sento que trukan.
PERE Valor.
JAUMET ¡Quín Nadal, que farém! (Marxan.)

ESCENA XII

LLORENS y BARTOMEU

LLORENS Serenitat, molta calma
y menjarém com uns reys.
Ja pot passar. (Obrint la mampara.)
BARTOMEU Deu los gort.
(Entra ab un gall á la má.)
LLORENS Pot entrar sens cumpliments.
BARTOMEU No hi es lo Doctor Manxiula?
LLORENS Soch jo...
BARTOMEU Com... si no pot ser...
LLORENS (Apart.) Adeu...

- BARTOMEU Si jo só 'l seu dido
figuris pues si 'l conech.
- LLORENS Be vull dir...
- BARTOMEU Sí; ja m' ho penso
vosté será 'l nevot seu.
- LLORENS Just; aixó es...
- BARTOMEU Que estudiaba
igual qu' ell per matá gent.
Sí, ja ho veurá. soch així
jo de tonto no 'n tinch rés
y 'l qu' es fica ab medicinas
l' hi asseguro qu' está fresch.
Si tots fessin com jo 'ls metjes
morirían sens remey
sinó buscaban otici.
- LLORENS Y donchs aquí perque hi vé?
- BARTOMEU Com só 'l dido l' hi portaba
'l gall de Nadal.
- LLORENS Comprench...
Y la familia?
- BARTOMEU Molt bona.
- LLORENS Y que fa el...
- BARTOMEU Ab! 'l hereu?
va ser combregat...
- LLORENS Caramba!
- BARTOMEU Fa nou mesos.
- LLORENS Y encar geu?
- BARTOMEU No senyó 'n fa set que corra.
- LLORENS Ja deya jo, que ab tant temps.
- BARTOMEU Vaya! vaya...
- LLORENS Es lo que deyem. (Pausa.)
- BARTOMEU Y 'l Doctor donchs que no hi es?
- LLORENS Es fora de Barcelona
v jo ocupo 'l puesto seu.
Ja se sap, aquestos días
es tant y tant gros mareig,
que 'l meu... Ah! oncle es á fora
per lliurarse del torment
de las décimas que portan
lo sastre, lo sabater,
l' escombriayre, 'l sereno,
y tot aquet munt de gent
que s' ha pensat que á la armilla
hi han cabassos de dínors.
- BARTOMEU Si que 'm sab greu no trobarli.
- LLORENS Si cad' any fa lo mateix.
- BARTOMEU Com qu' els altres l' hi enviaba
per Telégrafo ó Correu;
més aquest any la Poneta
m' ha dit veshi Bartomeu
que 'l Senyó doctor Manxiula

t' ho agrahirá n' estich cert.
Jo que sí fil á la agulla
y á Ciutat que hi falta gent,
¡Quína Ciutat Braselona!
jo fa dos horas no més
que hi soch, y ja estich mitj tonto!
(*Apart.*) Tonto del tot deurá ser...

LLORENS

BARTOMEU

LLORENS

BARTOMEU

Me n' ha passat una.
Quína?
Una qu' encar jel jel jel
sols hi rich tantost hi penso.
Figuris: salto del *trench*
y al sortir veig un *trenchvía*
boy parat al frente meu
sense mulas, ni cap bestia
enganxada que 'l tirés..
jo que si penso, be esperat
no t' apuris Bartomeu
deu ser l' hora del rellevo;
jo que sí 'm quedo allí dret
y tot d' una, nanch, nanch! nanch!
veig que fuig com un llampech.
¿Cóm s' enten? entre mi exclamo
perque marxa? qui l' empeny?
aixó es art de bruxería
jo no hi pujo... Ca barret
y ja 'm te jo 'l gall y bulto
qu' he vingut dret aquí á peu.

LLORENS

BARTOMEU

LLORENS

Es qu' es un tranvía eléctrich...
Ale... Com diu?
No 'm compren?
Que 'ls fils aquells que te á sobre
l' hi donan forsa; res mes...

BARTOMEU

LLORENS

Vaya pues yo...
(*Interrumpintlo.*) Are que hi penso
vosté está ab el gall y dret.

(*Toca 'l timbre.*)

ESCENA XIII

Dits y P RE

PERE

Escolta.

(*Entrant precipitat*)

LLORENS

Que hi ha de nou.

PERE

Pues no poch, l' amo de casa.

LLORENS

El doctor...

PERE

No, Don Serapi
al saló es qu' espera tanda.

LLORENS

Deu del Cel estém perduts.

PERE

Eus coneix com tu saps massa,
y la truyta 'ns girará.

LLORENS

Quína broma mes pesada.

PERE Com s' arregla?
LLORENS Noy, no ho sé...
fugirem...
PERE Y 'l criat?
LLORENS Calla
pots deixarme sol y esperat
tinch una bona pensada. (Marxa Pere.)

ESCENA XIV

BARTOMEU y LLORENS. *L'escena tot molt ràpit.*

LLORENS (*Resolut.*) Dos paraulas Bartomeu,
vosté estima á n' el Doctor.
BARTOMEU Pot duptarho? Sí senyor.
LLORENS Pues gran favor l' hi fareu
y l' hi salvareu la vida
si sens dí un mot voleu fe
tot quant jo are os manaré.
BARTOMEU Veyam vinga desseguida.
LLORENS Molt sencill, vinga 'l farsell,
vinga 'l gall... be despulleuse
BARTOMEU Cóm?... (*Mitx encantat.*)
LLORENS No rés; vull dir treyeuse
lo gech. (*Ho fa automaticament.*)
¡Penseu que es per ell!
Teniu poseuse la bata,
lo casquet no moveu fressa.
BARTOMEU Si semblaré una disfressa...
LLORENS Calleu que si 'ns sen ens mata.
Are obríu diheu: ¡endevant!
Y crideu mes qu' ell si piula.
(*Apart.*) ¡Si ho sap lo Doctor Manxiula.
BARTOMEU Pro que haig de dí?
LLORENS Al instant
vos demanará 'l doctor,
y li direu qu' está ausent
y que vos com á suplent
heu quedat.
BARTOMEU Pro per favor.
LLORENS Res mes obríu y la vida
jo hos jur' que i' hi salvareu.
BARTOMEU Si es aixís...
LLORENS Sí; no ho dupteu
amunt y crits.
BARTOMEU Desseguida. (*Marxa Llorens.*)

ESCENA XV

BARTOMEU

Qu' entri aquet bretol, no importa
que sabrá be qui soch jo.

Vaja Tomeu formalissat
que no 't cregui cap mussol.
Com m' ha guarnit! ¡Ay caramba!
(*Mirantse.*)

¡Sembla una camisa aixó!
¡Dech fer goig! Ay si la Pona
m veyá així arregladot.
(*Trucan á la mànpara ab los nusos dels dits*)
Trucan! Ah! Ja no hi pensaba
deu esser aquell cap grós...

ESCENA XVI

BARTOMEU y DON SERAPI

*Don Serapi algo ridícol sort y extremadament
curt de vista.)*

BARTOMEU Entri home.

D. SERAPI Que Deu lo guardi.
¿Com está senyor Doctor?
Molt be vritat?... La familia?
estará bona...

BARTOMEU (*Encantat.*) Manoy!

D. SERAPI Jo també... gracias m' assento...
per are tots estém bons...

BARTOMEU Sembla que l' hi donguin cor ja
perque aquet s' ho guanya tot. (*Apart.*)

D. SERAPI Cóm? que diu?

BARTOMEU (*Apart y rihent.*) Manoy! qu' es trompa!
(*Cridant.*) Me n' alegro.

D. SERAPI Per favor
no es necessari que cridi
ja 'l sento, ja...

BARTOMEU Be 's veu prou
¡quin trapella!

D. SERAPI Qué? l' aurella
igual que sempre Doctor.

BARTOMEU Be; que vol?

D. SERAPI Aquesta vista...
á dos pams no veig un bou
com vosté are per exemple
no més veig qu' un bulto gros.

BARTOMEU Y á mí que 'm conta?..

D. SERAPI 'M medico;
faig tot lo que vosté vol.

BARTOMEU Que jo vull?

D. SERAPI Sí senyó als ulls
hi tinch un nuvol molt gros.

BARTOMEU Y aquet es aquell home fiero?

D. SERAPI Curandero? no senyor
que se qu' es una engany' fla
y no vull cap més trastorn.

Si n' he seguit ja de metjes
 si n' he buscat... fins fa por;
 n' he tocadas de potingas
 més que no 'n pot cremá un foch
 y *sin embargo* com sempre
 la vista s' escursa molt.

BARTOMEU Be veurá fora romansos. (*Resolut.*)

D. SERAPI Qu' es ganso 'l mal? be ho se prou.

BARTOMEU Ay, aquet home se 'm rifa
 y jo no estich per més brochs...
 fora ja d' una vegada.

D. SERAPI Cóm? que diu?

BARTOMEU (*Cridant.*) Que ja n' hi ha prou;
 que marxí.

D. SERAPI Donchs que l' hi agafa?
 que potser s' ha tornat boig?

BARTOMEU Boig jo?

D. SERAPI Vaya una manera
 de tractá 'l client.

BARTOMEU Be; pro ..

D. SERAPI A mi dingú se 'm passeja.

(*Acostantshi y mirantlo fichtsament.*)

BARTOMEU Donchs busqui uns caminadors.

D. SERAPI Oh! que veig!.. Aquesta cara
 vosté no es pas lo doctor.

BARTOMEU No senyó; só un... suplement
 y vaja ja prou qüestions
 ó marxa ó be 'l desgracio
 ¿hont s' es vist aquet mussol?

D. SERAPI Marxaré pro l' hi asseguro
 que sabrá be qui soch jo...

(*Marxa y topa ab una cadira, pren per porta
 un pany de paret y pitja fins que Bartomeu
 l' agafa d' una revolada y 'l treu marxant
 tots dos.*)

ESCENA XVII

LLORENS, JAUMET y PERE á poch BARTOMEU y NOFRE.

LLORENS Bueno lo perill ja es fora
 crida á en Nofre...

JAUMET Nofre!

NOFRE Vaig... (*Desde dins.*)

PERE Jo no sé perque l' obría...

JAUMET Aquet cop l' ha ben errat.

(*Se sent lo timbre.*)

LLORENS Trucan...

JAUMET Un altre visita.

PERE Y 'l pagés hont deu parar?

BARTOMEU (*Entrant.*) Ja l' he tret...

NOFRE (*Entrant ab un telegram.*) Estem perduts.

BARTOMEU Cóm? que diu aquet babau?

TOTS Qué passa?

NOFRE Que 'l senyó arriba segons veig avans d' un quart.

LLORENS Adeu Madrit!

NOFRE Ja estém frescos.

JAUMET Adeu festas de Nadal.

BARTOMEU Pro que tenen? que 'ls hi passa?

PERE Ja 't dich que estem ben posats.

LLORENS N' hem fet una com un cove.

NOFRE Jo seré qui ho pagaré.

LLORENS Vosté veig que te bon cor y a tots quatre 'ns pot salvar

BARTOMEU Pro que 'ls passa.

PERE Escolti.

JAUMET Pensi.

LLORENS Que som tots tres estudiants que veient en prespectiva tenir que passá 'l Nadal. sens menjá...

PERE Ab la panxa prima

LLORENS A n' en Nofre hem demanat que 'ns deixes fer la consulta que 'l doctor Manxiula fa.

PERE Com que 'ls tres cursem per... metjes.

JAUMET No es fácil fer disbarats.

LLORENS Y si 'l doctor s' ne entera ..

NOFRE 'M treu de sa casa.

PERE Y tal.

LLORENS Compadeixis.

NOFRE Jo l' hi prego.

JAUMET Y tots quatre 'ns pot salvar.

BARTOMEU Bueno, bueno, prous musicas per mi res d' aixó sabrá.

LLORENS Gracias mil (*abrassant'o*)

JAUMET Vosté es un pare... (*id*)

LLORENS Tu Peret ves, porta 'l gall.

(*Pere surt y 's sent la campanilla.*)

NOFRE El doctor!...

LLORENS Bona l' hem feta!

JAUMET Adeu mon somniat dinar.

NOFRE No apurarse, tinch un medi. .
quédinse al saló esperant
y jo miraré de que entri
per la sala del detrás
mentrestant deixo la porta
mitj oberta.

LLORENS Ben pensat.

(*Pere surt ab la capa posada y forlant lo gall sola.*)

PERE Ja tinch el gall (*á Llorens.*)

NOFRE Vaig á obrirlo (s' 'n va):
LLOFENS Si vius podem escapar
ja podem cantar victoria.
PERE Apa anem...
JAUMET Corre; 's fa tart.
(Surten tots tres per la porta ahont han entrat
las visitas.)

ESCENA ÚLTIMA

BARTOMEU y á poch NOFRE

BARTOMEU Pobres xicots; si fan llástima...
la gana 'ls fa barrinar
perque es trist sense cap cuarto
te las festas de Nadal.
Ah!... treyemnos la camisa
y aquet trasto ('l casquet) 'l gech... avant.
NOFRE Ya son fora.
BARTOMEU Y 'l doctor?
NOFRE Es allí s' está cambiant.
BARTOMEU Deixemhi anar que 'l vull veurer.
NOFRE Y 'ls senyors? ahont va cremat.
BARTOMEU Tens rahó.

No descubreixin
d' aquets pobres lo seu mal
que no es just que 'ls uns pateixin
mentres molts lo gall engreixin
per rostirlo per Nadal.

TELÓ RAPIT

Biblioteca de "La Barretina"

	<u>Pessetas</u>
L' home del sach, 1 acte	1
Día felís, 1 acte	1
Un niu de rahons, 1 acte	1
Caborias, 1 acte	1
L' estreno de la Primera obra, 2 a.	1'50
Incapacitat, drama, 3 actes	2
L' Afany, comedia, 3 actes	2.
Lo castell encantat, comedia 1 acte.	1

Lo gos de presa, comedia, 1 acte	1
L' usurer, monólech.	0'50
Un cap de brot, monólech.	0'50
Las festas de Nadal ó astucias es- tudiantils, comedia, 1 acte.	1